

Speelruimtebeleid 2008 - 2012

G E M E E N T E
T E N B O E R

Inhoud

- 1 Inleiding 4**
- 2 Uitgangspunten voor speelruimtebeleid 6**
 - Definitie 6
 - Beleidsuitgangspunten 6
 - Afstemming op leeftijdsgroepen 8
- 3 Huidige stand van zaken 10**
- 4 Maatregelen 11**
 - Maatregelen per locatie 12
- 5 Conclusies 16**

Bijlagen

- 1 Onderzoeksvragen onderzoek CMO 17
- 2 Conclusie 18
- 3 Verdeelsleutel 19
- 4 Speelplekken gemeente Ten Boer - plattegronden per dorp 21

In de startnotitie Speelruimtebeleid gemeente Ten Boer van maart 2006 hebben we aangegeven het belangrijk te vinden dat kinderen en jongeren buiten kunnen spelen en sporten. Het bevordert hun gezondheid, voorkomt overgewicht en het draagt bij aan hen fysieke en sociale ontwikkeling. Om het buiten spelen en sporten van kinderen en jongeren mogelijk te maken streven we naar het op peil houden en verbeteren van de speelvoorzieningen. Bovendien willen we bij de aanleg van nieuwe wijken niet alleen speelvoorzieningen aanleggen, maar we willen ook de openbare ruimte kindvriendelijk inrichten. We streven er ook naar dat de speelplaatsen qua ligging en speelwaarde beter aansluiten bij de wensen van de bevolking en bij de demografische gegevens. Prioriteit is dat alle speelvoorzieningen voldoen aan de eisen van het attractiebesluit.

Om inzicht te krijgen in het gebruik en de waardering van speelplekken in de diverse dorpen behorende tot de gemeente Ten Boer hebben we het onderzoeksbureau van het CMO gevraagd onderzoek te doen. In bijlage 1 vindt u de vragen die met het onderzoek beantwoord zouden moeten worden. Om antwoord te krijgen op de vragen heeft het CMO een enquête gehouden onder beheerders, omwonenden en kinderen. Het CMO heeft in haar onderzoek alle speelvoorzieningen in de openbare ruimte betrokken en ook alle schoolpleinen. De sportvoorzieningen in de openbare ruimte zoals trapveldjes, zijn niet betrokken in het onderzoek.

De neerslag van het onderzoek vindt u in de rapportage *Inventarisatie en aanbevelingen speelplekken gemeente Ten Boer*.

Wij hebben ook gesteld dat het geheel beheersbaar moet blijven met het huidige onderhoudsbudget, maar dat het inrichten van veilige speelplaatsen met een goede speelwaarde alleen mogelijk is als er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Onderzoek zou uit moeten wijzen wat het kost om alle speelplaatsen te laten voldoen aan het attractiebesluit en wat het kost om het niveau – de speelwaarde – van de speelplaatsen te verhogen.

Dit onderzoek heeft nog niet plaats gevonden. Uit de 'nulmeting' die de dienst Stadsbeheer van de gemeente Groningen in september 2007 gedaan heeft blijken de kosten voor het vervangen van speeltoestellen (zonder ondergrond) in het jaar 2008 € 98.000 te bedragen. Dit zijn de kosten die gemaakt zouden moeten worden als in 2008 alle speeltoestellen die volgens het inspectie rapport met het oog op de veiligheid vervangen moeten worden ook daadwerkelijk vervangen worden. In de praktijk echter zullen we niet alle verwijderde speeltoestellen vervangen. Om te kunnen bepalen welke speeltoestellen wel en welke niet vervangen moeten worden, moeten we meer zicht hebben op hoe we de afzonderlijke locaties in willen richten.

In de startnotie hebben we gezegd dat we een beleidskader willen ontwikkelen dat bijdraagt aan een kwaliteitsverbetering van de speelruimte in onze gemeente: veilige speelvoorzieningen die voldoen aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften, voldoende speelwaarde, goede aansluiting bij de wensen van de bevolking en bij de demografische gegevens. Verzoeken om speel- en sportvoorzieningen zullen we toetsen aan dit beleid. Ook de inrichting van de afzonderlijke locaties wordt bepaald door dit beleidskader.

De gegevens uit het onderzoek van het CMO naar de huidige stand van zaken van de speelplekken in de gemeente Ten Boer vormen de onderbouwing van het te ontwikkelen beleid. We stellen voor een aantal uitgangspunten voor speelruimtebeleid vast te stellen. Op basis van deze beleidsuitgangspunten in samenhang met de gegevens uit de inventarisatie door het CMO kunnen we besluiten welke maatregelen nodig zijn om de huidige voorzieningen op peil te houden en welke maatregelen nodig zijn om verbeteringen aan te brengen die overeenstemmen met ons beleid. Vervolgens kunnen we een berekening maken van de incidentele en structurele investeringen die daarvoor nodig zijn.

Uitgangspunten voor speelruimtebeleid

Definitie van speelruimte

Kinderen en jongeren hebben in hun vrije tijd ruimte nodig voor 'vrij spel'. Ze hebben uitdagende speelruimte nodig waar ze hun grenzen kunnen verkennen, waar ze kunnen spelen en sporten.

Onder 'speelruimte' verstaan we specifiek voor spelen en sporten ingerichte plekken. Dit betekent dat niet alleen alle speelvoorzieningen in de openbare ruimte hier deel van uit maken, maar ook alle sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Sporten is immers een vorm van spelen. Met het vorderen van de jaren gaat spelen over in sporten.

Ook schoolpleinen vallen onder onze definitie van 'speelruimte' op voorwaarde dat zij buiten schooltijd toegankelijk zijn voor de jeugd. Als de schoolpleinen afgesloten zijn buiten schooltijd vallen zij niet onder het speelruimtebeleid.

Grasvelden, parkjes en het Ten Boerster bos lenen zich goed voor 'spelen en sporten'. Alhoewel ze niet specifiek ingericht zijn voor spelen en sporten, maken ze wel deel uit van speelruimte. Bij het beoordelen van de spreiding van speelruimte nemen we ze wel mee als mogelijke speel- en sportlocaties.

Beleidsuitgangspunten

Om te komen tot een kwaliteitsverbetering van speelruimte kiezen we voor een driedelige aanpak:

- Een fysieke aanpak die eisen stelt aan het aantal vierkante meters dat beschikbaar is als speelruimte en aan de bereikbaarheid van de speelruimte.
- Een sociale aanpak die zorgt voor draagvlak: omwonenden, ouders, kinderen en jongeren zijn betrokken bij de inrichting en het onderhoud van een speelplek en houden toezicht.
- Een beheersmatige aanpak waardoor de speelplekken ook op de langere termijn veilig zijn. Door te investeren in efficiënt beheer en onderhoud zal de kwaliteit van de speelruimte toenemen.

Deze aanpak vindt zijn vertaling in de volgende uitgangspunten.

VOLDOENDE SPEELRUIMTE

We hanteren de 3% speelruimtenorm bij de ontwikkeling van nieuwe wijken en de herinrichting van bestaande wijken. Deze norm houdt in dat we van alle voor wonen bestemde gebieden tenminste 3% - 300 m² per hectare - voor speelruimte reserveren. We nemen deze 3% speelruimtenorm op in alle bestemmingsplannen. De financiering van speel- en sportvoorzieningen maken deel uit van het investeringsprogramma en de exploitatie van de nieuwe wijk of wijkvernieuwingswijk. Het onderhoud en het beheer van deze voorzieningen nemen we, organisatorisch en financieel, op in het beheerplan voor de wijk

KINDVRIENDELIJKE INRICHTING VAN DE OPENBARE RUIMTE

Naast het inrichten van specifieke plekken om te spelen en te sporten, willen we ook de openbare ruimte kindvriendelijk inrichten. Dit geldt voor nieuwe wijken, maar ook voor de herinrichting van bestaande wijken. Aandachtspunten daarbij zijn de fysieke en sociaal veiligheid van kinderen.

Ook willen we de jeugd door speelse elementen en vormgeving uitnodigen tot verschillende spelvormen (klimmen, ballen, glijden, fantasie e.d.) in de openbare ruimte.

Het realiseren van een kindvriendelijke omgeving kan ook betekenen dat er bepaalde regels gesteld worden aan het gebruik van de openbare ruimte. Deze regels kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het uitlaten van honden of het kunnen verkeersregels betreffen.

VEILIGE EN GOED ONDERHOUDEN SPEELRUIMTE

Speelruimte moet op de eerste plaats veilig zijn en voldoen aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften uit het attractiebesluit¹. De gemeente is als eigenaar van de grond verantwoordelijk voor de veiligheid van de openbare speelruimte. Indien haar verwijten te maken zijn (speeltoestellen, valdempende ondergrond en/of 'vrije val ruimte' voldoen niet aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften) is de gemeente aansprakelijk². De verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor de schoolpleinen en de daarop aanwezige speel- en sporttoestellen ligt bij de schoolbesturen. Zij zijn immers de juridische eigenaar van de grond waarop het schoolplein ligt. Aangezien wij als gemeente echter ook belang hechten aan de veiligheid van de speeltoestellen op toegankelijke schoolpleinen, willen wij ook een (financiële) rol spelen bij de aanschaf van nieuwe speeltoestellen en bij het onderhoud van bestaande speeltoestellen.

Ook het reguliere beheer en onderhoud van de speel- en sporttoestellen en van de ondergrond is van belang. Niet alleen voor de veiligheid van de speelruimte, maar ook voor het bevorderen van de levensduur van de toestellen. Regelmatig onderhoud voorkomt al te snelle slijtage.

Als om rede van veiligheid een omheining om de speelruimte nodig is, kiezen we indien mogelijke voor een groene omheining (heggen).

INRICHTING SPEELLOCATIES

Bij de inrichting van speellocaties streven we er naar om met minimale investeringen een maximale speelwaarde voor een vastgestelde leeftijdsgroep te bereiken. Door de inrichting van de locatie zelf (paadjes, hoogte verschillen, groen e.d.) willen we de speelwaarde van de locatie optimaliseren. Voorbeelden van mogelijke 'minimum varianten' zijn: meerdere soorten ondergrond zoals een tegelpad om te fietsen of te skaten; een grasveldje om te voetballen en te dollen; zand om te spelen; multifunctionele groenvoorziening om te verstoppertje spelen, hutten te bouwen en boompje te klimmen; heuveltjes om te zitten en af te rollen; zitelementen om te rusten en te picknicken (kinderen, jongeren en ouders); en een enkel speel- of sporttoestel (met beperkte valhoogte) als aanvulling op de inrichting.

Dit betekent dat we het aantal speeltoestellen tot een minimum willen beperken. We kiezen bij voorkeur voor speeltoestellen met een beperkte valhoogte (maximaal 3 meter) omdat de vereiste valdempende ondergronden voor deze speeltoestellen goedkoper zijn. Voor een valhoogte van 1 meter voldoet 'gras' en voor een valhoogte van 3 meter voldoet 'grof rivierzand'. 'Zand' is pedagogisch gezien een prima ondergrond, maar moet wel regelmatig vervangen worden.

1) Deze voorschriften hebben onder andere betrekking op de speeltoestellen, de ondergrond, de 'vrije valruimte' en beheer en onderhoud. De speelruimte wordt regelmatig geïnspecteerd door een daarvoor gekwalificeerde instantie. Ernstige gebreken, die tijdens de inspectie geconstateerd zijn, worden direct hersteld. Als herstel niet mogelijk is wordt het toestel verwijderd.

2) Als de gemeente daadwerkelijk aansprakelijk gesteld wordt is het van belang dat ze aan kan tonen dat de speelruimte voldoet aan de wettelijke voorschriften (jaarlijkse inspecties, bijhouden logboek en herstel gevaarlijke gebreken).

BETROKKENHEID

We betrekken kinderen, jongeren en omwonenden bij de inrichting van de speelruimte en zo mogelijk ook bij het dagelijks onderhoud – schoonhouden – van de speellocaties. We betrekken de omwonenden ook bij de locatiekeuze, want draagvlak voor een speel- of sportlocatie is belangrijk. De betrokkenheid van omwonenden is ook van belang met het oog op de sociale veiligheid van de kinderen. Ook sociale controle door volwassenen die op de speellocatie verblijven, draagt bij aan de veiligheid.

We willen ook vrijwilligers betrekken bij het toezicht en klein onderhoud van speellocaties. En in het kader van 'sociale activering' willen we zo mogelijk daarvoor ook WWB-ers inzetten.

ONTMOETINGSFUNCTIE

Voor alle speelruimte geldt dat de ontmoetingsfunctie van groot belang is. Hier ontmoeten kinderen, jongeren, ouders en dorpsbewoners elkaar. Soms om toezicht te houden op hun spelende kinderen, soms ook gewoon voor een praatje. Bij de inrichting van de speellocaties willen we dan ook nadrukkelijk rekening houden met deze ontmoetingsfunctie door het plaatsen van zitelementen en het aanbrengen van beschutting tegen zon, regen en wind (bomen en/of struiken).

TOEZICHT EN BEGELEIDING

Toezicht en begeleiding zijn van belang, onder andere vanuit het oogpunt van sociale en fysieke veiligheid. Zeker op plekken waar we de ruimte intensiever gaan gebruiken en waar meerdere leeftijdsgroepen naast en/of met elkaar spelen. Toezicht door bewoners en/of vrijwilligers kan hier uitkomst bieden.

Om kinderen te stimuleren samen buiten te spelen en te sporten willen we ook investeren in begeleiding van 'activiteiten op straat'. We onderzoeken de mogelijkheden om buiten activiteiten- en sportbegeleiding aan te bieden op een aantal vaste momenten in de week ('s middags voor kinderen van 4-12 jaar en vroeg in de avond voor jongeren van 12-18 jaar). De aanschaf van sportartikelen maakt deel uit van deze ondersteuning.

Afstemming op leeftijdsgroepen

'Goede' speel- en sportvoorzieningen moeten echter niet alleen goed onderhouden en veilig zijn, ze moeten ook uitdagend zijn en aansluiten bij de wensen van kinderen en jongeren. Bovendien moeten ze voldoende speelwaarde hebben en kinderen uitnodigen tot bewegingsspel, fantasiespel en sport. Om de inrichting van de speelruimte af te kunnen stemmen op de wensen van kinderen maken we een onderscheid in speelruimte voor verschillende leeftijdsgroepen³. Uitgangspunt bij de inrichting van de speelruimte voor de verschillende leeftijdsgroepen is dat jonge kinderen (0 t/m 6/8 jaar) vooral spelen; de oudere kinderen (6/8 t/m 12 jaar) spelen en sporten en de jongeren (12 t/m 18 jaar) sporten.

SPEELRUIMTE VOOR JONGE KINDEREN (0 T/M 6 JAAR)

Jonge kinderen spelen bij voorkeur ' dicht bij huis', in de eigen tuin of in de directe woonomgeving. Als ze naar de peuterspeelzaal, de opvang of de school gaan spelen ze daar natuurlijk ook. In overleg met deze organisaties willen we expliciet aandacht besteden aan peuter/kleuterspeelplekken voor

³) We hanteren de volgende indeling: jonge kinderen (0 t/m 10 jaar); kinderen (10 t/m 14 jaar) en jongeren (14 t/m 18 jaar). In de praktijk passen we de leeftijdsgrenzen aan aan de specifieke situatie. Als er veel verschillende locaties zijn kan het zinvol zijn ook voor de jongste kinderen (0 t/m 6 jaar) aparte speelplekken in te richten.

kinderen van 0 t/m 6 jaar bij de peuterspeelzaal, de opvang en de school. In overleg met hen willen we ook onderzoeken of deze speelplekken buiten de openingstijden opengesteld kunnen worden voor jonge kinderen (0 t/m 6 jaar) uit de buurt. Verder richten we in de openbare ruimte geen afzonderlijke speellocaties in voor deze leeftijdsgroep. Bij de inrichting van buurtspeel- en sportvoorzieningen voor oudere kinderen (0/4 t/m 12 jaar) houden we wel rekening met de wensen van deze jonge kinderen.

SPEELRUIMTE VOOR KINDEREN (0/4 T/M 12 JAAR)

We willen de speelruimte voor deze leeftijdsgroep zoveel mogelijk centraal in de buurt realiseren met uitdrukkelijk naast spelen en sporten ontmoeting als functie. Deze ruime buurtspeel- en sportvoorzieningen willen we bij voorkeur dicht bij de scholen en/of de dorpshuizen realiseren. De meeste schoolpleinen zijn ook nu al buiten schooltijd toegankelijk voor kinderen van 0/4 t/m 12 jaar uit de buurt. Als herinrichting van het schoolplein nodig is gaan we daarover in gesprek met de schoolbesturen.

SPEELRUIMTE VOOR JEUGD (10 T/M 18 JAAR)

De jeugd in deze leeftijdsgroep heeft een eigen plek nodig om elkaar te ontmoeten en te sporten. Trapveldjes is een van de mogelijkheden. We betrekken jongeren en buurtbewoners bij de keuze van de locatie en bij de inrichting. Draagvlak in een buurt is van het grootste belang. De ligging van de sportveldjes dient zodanig te zijn dat ze enerzijds geen overlast geven voor omwonenden en anderzijds er toch voldoende sociale controle is vanuit de omgeving.

Huidige stand van zaken

Het CMO heeft juli 2007 onderzoek gedaan naar de stand van zaken van de speelplekken in de gemeente Ten Boer. Gekeken is naar veiligheid (Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen) doch bovenal naar de speelwaarde. Dit onderzoek heeft het volgende beeld opgeleverd:

In totaal zijn 31 speelplekken geïnventariseerd op onder andere veiligheid (opm.: geen veiligheidsinspectie) speelwaarde, onderhoud, sociale controle. De inwoners, beheerders en de kinderen zijn via een vragenlijst gevraagd wat zij van de speelplekken vinden.

Alle speelplekken zijn over het algemeen matig te noemen. In de eerste plaats vanwege de minimale speelwaarde. Het accent van de inrichting ligt op het 'korte spel' (lees: bewegingsspel). Er is bij alle speelplekken geen rekening gehouden met kinderen die een functiebeperking hebben. Geen van de speelplekken is toegankelijk en bespeelbaar voor kinderen met een functiebeperking.

De meeste speelplekken voldoen niet aan de wettelijke normen die zijn vastgelegd in het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) van 27 maart 1997.

Ook het onderhoud is matig te noemen. Bijna zes maanden na de laatste veiligheidsinspectie (februari 2006) zijn de meeste geconstateerde problemen (nog) niet opgelost.

Op een aantal speelplekken zijn gevaarlijke situaties te vinden die blijvend letsel of erger kunnen veroorzaken (deze situaties zijn voor het verschijnen van deze nota al gerapporteerd aan de betreffende afdeling)⁴.

Dit beeld wordt bevestigd in de conclusies die het CMO op grond van haar bevindingen trekt (zie bijlage 2).

Inmiddels heeft Stadsbeheer Groningen in september 2007 een nulmeting (inspectie) gedaan. Alle gebreken die kunnen leiden tot gevaarlijke situaties zijn direct na de inspectie aangepakt.

⁴) De dienst Stadsbeheer van de gemeente Groningen heeft inmiddels de inspectietaak overgenomen. In september 2007 heeft zij haar eerste inspectie gedaan. Meteen na deze inspectie zijn alle gebreken, die gevaar op kunnen leveren voor spelende kinderen, gerepareerd.

Maatregelen

Onafhankelijk van het vast te stellen beleid zijn een aantal algemene maatregelen noodzakelijk. Deze maatregelen hebben tot doel de veiligheid van de bestaande speelruimte - speel- en sporttoestellen en ondergrond - te handhaven en te voldoen aan de wettelijke voorschriften.

MAATREGEL	UITVOERING	PLANNING
<i>Veiligheid van speeltoestellen</i>		
Jaarlijkse inspectie door een onafhankelijke, erkende inspecteur die ook de logboeken bijhoudt.	De dienst Stadsbeheer van de gemeente Groningen	Vanaf september 2007
Onveilige speeltoestellen (gevolg van slijtage of gebreken als koordjesbepnelling) die een direct gevaar op kunnen leveren voor spelende kinderen onmiddellijk herstellen of weghalen.	Stadsbeheer geeft opdracht aan de klussendienst om dit uit te voeren.	Uitgevoerd in september 2007
Vervangen van speeltoestellen en ondergronden die (als gevolg van slijtage en/of ontwerp) niet voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen en het vergroten van de 'vrije valruimte' rondom speeltoestellen volgens de wettelijke voorschriften.	De dienst Stadsbeheer en de dienst OCSW zullen hiervoor een gefaseerd plan opstellen. Het vastgestelde beleid, het beschikbare budget en de beschikbare mankracht (van een 'klussengroep') zijn bepalend voor de fasering.	Zo spoedig mogelijk
<i>Regulier onderhoud</i>		
Repareren van de bij de inspectie geconstateerde gebreken en regulier onderhoud (incl. vervanging) van speeltoestellen en ondergrond.	Stadsbeheer geeft opdracht aan de klussendienst om dit uit te voeren.	Zo spoedig mogelijk
Schoonhouden van de speel- en sportlocatie	Omwonenden, WWB-ers en/of verenigingen van dorpsbelangen verzoeken dit op zich te nemen.	Zo spoedig mogelijk

Als we het speelruimtebeleid, zoals hiervoor beschreven, combineren met de gegevens die het onderzoeksrapport van het CMO en de 'nulmeting' door Stadsbeheer Groningen opleveren, komen we tot een groot aantal te nemen maatregelen. Deze maatregelen zijn, zoals we al eerder zagen, deels algemeen en ingegeven door de noodzaak de veiligheid van de speelruimte te garanderen. Deels betreft het specifieke maatregelen voor de afzonderlijke speel- en sportlocaties.

In het algemeen geldt voor alle speel- en sportvoorzieningen een aantal noodzakelijke maatregelen die op korte termijn genomen moeten worden:

- toestellen die niet voldoen aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften herstellen, aanpassen, verwijderen en/of vervangen door nieuwe toestellen (verwijderen of herstellen van speeltoestellen die een direct gevaar op kunnen leveren is gebeurd in september 2007);
- groot onderhoud aan alle speeltoestellen;
- aanbrengen van ondergronden die voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen (bij voorkeur zand en gras);
- schoonmaken van de speel- en sportlocatie.

Overige aanvullende maatregelen die voor bijna alle speel- en sportvoorzieningen wenselijk zijn:

- vergroten van de speelwaarde door de mogelijkheden voor fantasie, exploratie en constructie te verruimen voor alle leeftijdsgroepen;
- aanbrengen of verbeteren van de sportmogelijkheden voor met name de oudere jeugd (10 t/m 18 jaar);

- locaties toegankelijk maken voor kinderen met een handicap als in de omgeving dergelijke kinderen wonen;
- bevorderen van de ontmoetingsfunctie voor kinderen, jongeren, ouders en buurtbewoners en het bevorderen van sociale controle / informeel toezicht door ruime buurtspeel- en sportlocaties aan te leggen waar ook ruimte is om te zitten en te rusten (beschut tegen zon, regen en wind door bomen en/of struiken);
- aanbrengen van meer 'speelgroen'.

Maatregelen per locatie

Naast de algemene maatregelen gelden er specifieke maatregelen voor de afzonderlijke speel- en sportvoorzieningen. Deze specifieke maatregelen zijn in onderstaand overzicht globaal beschreven. Dit overzicht is niet volledig omdat in het onderzoek van het CMO de sportvoorzieningen in de openbare ruimte niet meegenomen zijn. Bij de uitvoering van de maatregelen zullen we ook rekening houden met de aanwezige sportvoorzieningen.

Om te bepalen hoeveel speel- en/of sportvoorzieningen voor welke leeftijdsgroepen we nodig achten in de afzonderlijke dorpen hebben we een 'verdeelsleutel' opgesteld. In bijlage 3 staat beschreven hoe we tot deze 'verdeelsleutel' gekomen zijn.

De noodzaak om de veiligheid van de speel- en sporttoestellen te garanderen zal primair de aanleiding zijn om locaties herin te richten. In de loop van 2008 zijn een groot aantal speeltoestellen toe aan vervanging. Op dat moment zullen we onderzoeken welke locaties we handhaven en per locatie zullen we een concreet herinrichtingsplan maken. Deze plannen zullen gebaseerd zijn op de resultaten uit het onderzoek van het CMO en op de inspectierapporten van de dienst Stadsbeheer van de gemeente Groningen. Medebepalend voor deze plannen zijn de beschikbare middelen. Deze conceptplannen bespreken we met de bewoners alvorens tot uitvoering over te gaan.

De maatregelen in onderstaand overzicht zijn een eerste indicatie van de aanpassingen die we willen gaan doen. De definitieve herinrichtingsplannen per locatie kunnen we pas opstellen als duidelijk is hoeveel we de komende jaren kunnen investeren.

DORPEN	LEEFTIJDGROEP WAAROP WE DE HERINRICHTING VAN DE LOCATIES WILLEN RICHTEN	HUDIG AANTAL SPEEL- TOESTELLEN	MAATREGEL/AANPASSINGEN
Lellens (1*)	o t/m 18 jaar	6	<i>Locatie Borgweg</i> - speelwaarde voor jonge kinderen (o t/m 6 jaar) verbeteren; - beschutting.
Winneweer (1)	o t/m 18 jaar	10	<i>Locatie Winneweer</i> - lgehele inrichting renoveren en aanpassen aan de wensen van deze tijd; - speelwaarde voor jonge kinderen (o t/m 6 jaar) verbeteren.
Sint Annen (1)	o t/m 18 jaar	6	<i>Potjebuul Hoofdweg</i> - speelwaarde voor jonge kinderen (o t/m 6 jaar) en voor jongeren (14 t/m 18) verbeteren; - omheining; - plaatsen van een ballenvanger voor voetballende jeugd.

DORPEN	LEEFTIJDGROEP	AANTAL	MAATREGELLEN/AANPASSINGEN
Woltersum (2)	o t/m 10 jaar	8	<i>Locatie OBS Woltersum</i> - speelwaarde voor jonge kinderen (o t/m 6 jaar) verbeteren;
	10 t/m 18 jaar		<i>Bestaande sportveld</i> - is in gebruik als sportvoorziening voor jongeren (10 t/m 18 jaar).
Garmerwolde (3)	o t/m 12 jaar	3	<i>OBS Garmerwolde (schoolplein)</i> - de speelwaarde voor jonge kinderen (o t/m 6 jaar) verbeteren; - aanbrengen van sportmogelijkheden.
	10 t/m 14 jaar	8	<i>WF Hildebrandstraat</i> - deze speelplek aanwijzen als speelruimte voor kinderen (10 t/m 14 jaar); - speelvoorzieningen voor jonge kinderen (0-6 jaar) weghalen en verplaatsen naar het schoolplein; - onderzoeken of sportmogelijkheden wenselijk en mogelijk zijn
	14 t/m 18 jaar	10	<i>Oude rijksweg (bij Dorpshuis)</i> - deze plek, die hoofdzakelijk gebruikt wordt door oudere jeugd, herinrichten als sportvoorziening voor jongeren (14 t/m 18 jaar); - speelvoorzieningen verwijderen en aanbrengen van sportvoorzieningen.
Thesinge (2)	o t/m 12 jaar	6	<i>Onderzoeken of één speellocatie voor de leeftijdsgroep 0-12 jaar en één sportlocatie voor de leeftijdsgroep 10-18 jaar voldoende is.</i> <i>PCB de Til Kerkstraat (schoolplein)</i> - dit toegankelijk schoolplein is in gebruik als speelruimte voor kinderen (o t/m 12 jaar).
	10 t/m 18 jaar	7	<i>Molenweg (speelplek en speelveld)</i> - speel- en sportvoorziening voor kinderen (10 t/m 18 jaar); - onderzoeken of herinrichting nodig is.
Ten Post/ Wittewierum (3)			<i>Er liggen meerdere speel- en sportvoorzieningen dichtbij elkaar. Onderzoeken of twee speellocatie voor de leeftijdsgroep 0-12 jaar en één sportlocatie voor de leeftijdsgroep 10-18 jaar voldoende is; en welke locatie het meest geschikt is voor welke voorziening.</i>
	o t/m 10 jaar	6	<i>Bestaande speel- en sportvoorzieningen:</i> <i>J. Rengerstraat</i> - speelruimte voor kinderen (o t/m 10 jaar).
	o t/m 10 jaar	5	<i>Kroddeburen</i> - speelruimte voor kinderen (o t/m 10 jaar).
	o t/m 12 jaar	3	<i>CBS de Schalm, Oldenhuisstraat (schoolplein)</i> - onderzoeken of het schoolplein buiten schooltijd opengesteld kan worden voor kinderen uit de buurt;
	o t/m 12 jaar	6	<i>OBS de Lessenaar, Tammingastraat (schoolplein)</i> - dit toegankelijk schoolplein is in gebruik als speelruimte voor kinderen (o t/m 12 jaar).
	10 t/m 14 jaar	4	<i>Zijlstraat</i> - speelruimte voor oudere kinderen (10 t/m 14 jaar).

DORPEN	LEEFTIJDGROEP	AANTAL	MAATREGELEN/AANPASSINGEN
Ten Boer (13)			<i>Onderzoeken of de locaties De Schepperij (2 speeltoestellen) en de Meeuwstraat (1 speeltoestel) opgeheven kunnen worden.</i>
	o t/m 12 jaar	3	<i>Washuisterstraat</i> - speelruimte voor jonge kinderen (o t/m 12 jaar).
	o t/m 12 jaar	6	<i>De Wolden</i> - aanwijzen als speelruimte voor jonge kinderen (o t/m 12 jaar); - afschermhekjes, die kinderen gebruiken als duikelrekken, vervangen door bijvoorbeeld heggen.
	o t/m 12 jaar	8	<i>Ommelandersstraat (twee speelplekken)</i> - aanwijzen als speelruimte voor jonge kinderen (o t/m 12 jaar); - twee van de vier speelplekjes ontruimen en twee speelplekjes opnieuw inrichten
	o t/m 12 jaar	9	<i>CBS de Fontijn (schoolplein)</i> - onderzoeken of dit schoolplein buiten schooltijd toegankelijk gemaakt kan worden voor buurtkinderen; - aanwijzen als speelruimte voor kinderen (o-12 jaar); - verbeteren van de speelmogelijkheden voor jonge kinderen - (o t/m 6 jaar).
	o t/m 12 jaar	11	<i>OBS de Huijkar / Peuterspeelzaal (schoolplein)</i> - toegankelijk schoolplein; - aanwijzen als speelruimte voor kinderen (o-12 jaar).
	o t/m 12 jaar	7	<i>CBS de Poort (schoolplein)</i> - toegankelijk schoolplein; - aanwijzen als speelruimte voor kinderen (o-12 jaar); - sombere uitstraling aanpakken.
	o t/m 12 jaar	8	<i>Emmerwolderweg</i> - aanwijzen als speelruimte voor kinderen (o t/m 12 jaar); - aanbrengen van sportmogelijkheden.
	o t/m 12 jaar	8	<i>Groene Zoom (speelplek)</i> - aanwijzen als speelruimte voor kinderen (o t/m 12 jaar); - speelmogelijkheden aanpassen aan slechtziend kind (3 jaar).
	o t/m 12 jaar	10	<i>Joh. Feitostraat</i> - aanwijzen als speelruimte voor kinderen (o t/m 12 jaar); - geschikte locatie (veel groen, beschut, vriendelijke uitstraling) - uitbreiding van de speelwaarde voor jonge kinderen (o t/m 6 jaar).
		7	<i>Kievitsstraat (tegenover de basisschool)</i> - de bestemming (voor welke leeftijdsgroep) en inrichting van deze locatie in samenhang met de herinrichting rond de brede school bekijken.
	10 t/m 18 jaar		<i>Nieuwe locatie in het bos</i> - deze wordt ingericht als sportvoorziening voor jongeren (10 t/m 18 jaar); - de inrichting van de locatie bepalen we in samenwerking met de jeugd.

			<i>Aangezien het aantal sportvoorzieningen voor jongeren (10-18 jaar) in Ten Boer minimaal is en er ook al langere tijd vanuit de jongeren vraag is naar meer sportvoorzieningen (voetbalveldjes, willen we op termijn, in samenspraak met de jeugd, verspreid over Ten Boer, nog een aantal sportvoorzieningen aanleggen</i> In het kader van multifunctioneel gebruik van ruimte onderzoeken: <i>Zwembad de Blinkerd</i> - onderzoeken of het speeltoestel en het sportveld op deze locatie, als het zwembad gesloten is, onder begeleiding gebruikt kan worden als speelruimte voor jeugd (0 t/m 18 jaar). <i>Parkeerplaats voor de Tiggelhal</i> - onderzoeken of (een deel van) de parkeerplaats tevens gebruikt kan worden als sportvoorziening jeugd (10-18 jaar).
	0 t/m 18 jaar	1	
	10 - 18 jaar		

* Aantal speellocaties.

Bij het herinrichten van de speellocaties hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De speel- en sportvoorzieningen zijn veilig en voldoen aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften.
- De ontmoetingsfunctie – ontmoeten van kinderen, jongeren, ouders en buurtbewoners – krijgt nadrukkelijk vorm in de inrichting.
- De speel- en sportvoorzieningen zijn afgestemd op de behoeften van de verschillende leeftijdsgroepen.
- De speel- en sportvoorzieningen hebben een hoge speelwaarde en zijn geschikt voor meervoudig gebruik: spelen (bewegingsspel én fantasiespel) en sporten.

Conclusies

Momenteel is jaarlijks structureel € 11.000 beschikbaar voor onderhoud en vervanging (inclusief de vergoedingen die de verenigingen voor dorpsbelangen ontvangen voor 'klein onderhoud'). Dit budget is volstrekt onvoldoende. We willen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor aanvullende financiering door derden. Wellicht biedt *Samenwerkende fondsen buiten spelen* mogelijkheden. Verenigingen (voor dorpsbelangen) en schoolbesturen kunnen – eventueel met ondersteuning van het CMO - een subsidie aanvraag doen. In dit kader willen we onderzoeken of het oprichten van een Speeltuinenvereniging mogelijk en wenselijk is.

Om er voor te zorgen dat onze speelruimte blijft voldoen aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften is investeren in het (tijdig) herstellen en/of vervangen van speeltoestellen en het aanleggen van de vereiste valdempende ondergronden noodzakelijk. Om onze investeringen enigszins te beperken willen we onderzoeken of we ook bestaande speel- en sportlocaties op kunnen heffen. Als we een locatie opheffen – en de speeltoestellen weghalen - streven we er naar om de ruimte als zodanig wel voor spelen en sporten beschikbaar te houden. Soms zullen we er voor kiezen om op locaties die we wél willen handhaven onveilige speeltoestellen weg te halen zonder dat er vervangende speeltoestellen voor in de plaats komen.

Om de onderhoudskosten in de hand te houden willen we het aantal speeltoestellen beperken en kiezen we bij voorkeur voor onderhoudsvriendelijke en vandalisme bestendige speel- en sporttoestellen.

Als we dan toch moeten investeren kiezen we er voor deze investeringen te doen binnen de door ons vastgestelde beleidskaders. We streven naar een maximaal rendement aan speelwaarde met een minimale investering. Dit willen we bereiken door:

- het aantal speeltoestellen terug te brengen waardoor de investeringen en de kosten voor onderhoud van de speeltoestellen op de lange termijn zullen verminderen;
- te kiezen voor speeltoestellen met een beperkte 'valhoogte' waardoor de kosten voor de valdempende ondergrond (gras en/of zand) beperkt blijven;
- te kiezen voor onderhoudsvriendelijke en vandalisme bestendige speel- en sporttoestellen;
- niet alleen te investeren in speeltoestellen, maar ook in de inrichting van de locatie waardoor de speelwaarde toeneemt en de investerings- en onderhoudskosten beperkt blijven;
- de inrichting van de speellocaties af te stemmen op de specifieke wensen van een bepaalde leeftijdsgroep (0/4 – 12 jaar óf 10-18 jaar) waardoor het gebruik van de locatie optimaal zal zijn;
- te streven naar multifunctioneel en intensief gebruik van ruimte door te investeren in sport- en activiteitenbegeleiding op speel- en sportlocaties ('activiteiten op straat'); en door te investeren in het toegankelijk maken en herinrichten van schoolpleinen.

Bijlage 1 Onderzoeksvragen onderzoek CMO

- 1 Inzicht in de potentiële doelgroep: hoe is de bevolkingsopbouw in de dorpen, specifiek m.b.t. jongere kinderen?
- 2 Visuele inspectie: welke voorzieningen zijn er, hoe is de spreiding en wat is de kwaliteit van de bestaande voorzieningen?
- 3 Gebruik van de voorziening: hoe is het gebruik van de bestaande voorziening?
- 4 Tevredenheid over de voorziening: wat is de tevredenheid over de bestaande voorzieningen?
- 5 Bestaan er ideeën onder bewoners / gebruikers; hoe is de mening van bewoners m.b.t. het opheffen van de diverse voorzieningen ten behoeve van de inrichting van 1 grote speelvoorziening?

Bijlage 2 Conclusie

1	Veiligheid (WAS)	• Over het algemeen is de veiligheid (WAS¹) matig, vooral vanwege het ontbreken van valdempende ondergrond en vaak te weinig 'vrije val ruimte' rondom het toestel².
2	Bewegingsspel	• Over het algemeen zijn er ruim voldoende mogelijkheden voor het bewegingsspel.
3	Fantasiespel	• Op de meeste speelplekken is het 'langdurig spel' onvoldoende. Soms een speelhuisje en/of een zandbak.
4	Bespeelbaar voor kinderen	• Alle speelplekken hebben geen voorzieningen opdat een kind met een handicap samen met andere kinderen kan spelen. Een onderzoek naar het aantal en soort beperking is gewenst, waarna er 'gerichte' aanpassingen kunnen komen.
5	Uitstraling en sfeer	• Over het algemeen hebben de speelplekken een 'kindvriendelijke' uitstraling. Ook de sfeer is over het algemeen redelijk tot goed.
6	Positie t.o.v. zon	• Veel speelplekken hebben te weinig schaduwplekken. Is belangrijk daar waar 'informeel' toezicht gewenst kan zijn.
7	Obstakels in de route	• Er zijn weinig obstakels in de route naar de speelplek ontdekt. Het mogelijke verkeersprobleem niet meegerekend. <i>(Het betreft echter een 30 km zone.)</i>
8	Verkeer	• Te veel speelplekken liggen op punten waar een serieus verkeersprobleem is. Kinderen kunnen al spelend onverwacht op de rijweg komen. <i>(Het betreft echter een 30 km zone.)</i>
9	Bebouwing, zon, wind	• Matig tot goed. Soms geen of weinig beschutting tegen zon en wind.
10	Groen	• Veelal is groen aanwezig. Ondanks dat dit mogelijk geen 'speelgroen' is wordt er wel gebruik van gemaakt. Dit geeft overigens geen zichtbare schade.
11	Sociaal	• De sociale controle is positief te noemen.
12	Onderhoud	• Het onderhoud is matig. Na de laatste inspectie van febr. '06 is er nauwelijks onderhoud gepleegd aan echte knelpunten.
13	Water	• Op sommige speelplekken is het gewenst om kritisch naar de mogelijke gevaren te kijken.
14	Toezicht vanuit woningen	• Bijna alle speelplekken zijn vanuit de woningen te zien.
15	Zitgelegenheid	• Om meer volwassenen naar de speelplekken te krijgen zijn meer tafel/bankjes nodig. Doch ook tafels waar een rolstoel afhankelijke (kind en/of volwassenen) gebruik van kan maken.
16	Contactpersoon	• Veelal onbekend voor de onderzoekers.
17	Overlast jongeren	• Veelal onbekend voor de onderzoekers. Uit gesprekken met sommige bewoners bleek toch dat oudere jeugd vaak overlast veroorzaakt. Met name uit de kleinere dorpen kwam dat geluid.

1) WAS = Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen – maart 1997)

2) Men is thans bezig de ondergronden aan te passen

Bijlage 3 Verdeelsleutel

Om te bepalen hoeveel speel- en/of sportlocaties voor de verschillende leeftijdsgroepen wij nodig achten in de afzonderlijke dorpen in de gemeente Ten Boer gezien het aantal kinderen hebben we de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Alle kinderen en jongeren in de gemeente Ten Boer moeten kunnen beschikken over speelruimte: in iedere dorp is minimaal één speel- en sportvoorzieningen voor de jeugd (o t/m 18 jaar) beschikbaar.
- Voor de kleine dorpen gaan we uit van gemiddeld ongeveer 50 kinderen per speellocatie.
- Voor de grotere dorpen en Ten Boer ligt het gemiddelde aantal kinderen per voorziening hoger. Dit kan hier ook doordat de bebouwingsdichtheid groter is waardoor de speellocaties toch bereikbaar blijven voor alle leeftijdsgroepen.

DORPEN	AANTAL KINDEREN 0 T/M 10 JAAR	AANTAL KINDEREN 11 T/M 18 JAAR	TOTAAL AANTAL KINDEREN 0 T/M 18 JR.	AANTAL WENSELIJKE SPEELLOCATIES	AANTAL KINDEREN PER VOORZIENING
Lellens	17	11	28	1 speel- en sportvoorziening voor kinderen van 0 t/m 18 jaar	1 x 28
Winneweer	21	16	37	1 speel- en sportvoorziening voor kinderen van 0 t/m 18 jaar	1 x 37
Sint Annen	31	23	54	1 speel- en sportvoorziening voor kinderen van 0 t/m 18 jaar	1 x 54
Woltersum	51	41	92	1 speel- en sportvoorziening voor kinderen van 0 t/m 10 jaar 1 sportvoorziening voor jeugd van 10 t/m 18 jaar	1 x 51 1 x 41
Garmerwolde	59	77	136	1 speel- en sportvoorziening voor kinderen van 0 t/m 10 jaar 1 speel- en sportvoorziening voor jeugd van 10 t/m 14 jaar 1 sportvoorziening voor jongeren van 14 t/m 18 jaar	1 x 59 1 x 38 1 x 39
Thesinge	90	65	155	1 speel- en sportvoorzieningen voor kinderen van 0 t/m 10 jaar 1 sportvoorziening voor jeugd van 10 t/m 18 jaar	1 x 90 1 x 65
Ten Post/ Wittewierum	139	93	232	2 speel- en sportvoorzieningen voor kinderen van 0 t/m 10 jaar 1 sportvoorziening voor jeugd van 10 t/m 18 jaar	2 x 70 1 x 93
Ten Boer	724	500	1224	Speelvoorzieningen voor jonge kinderen (0 t/m 6 jaar) bij peuterspeelzaal en opvang 8 buurtspeel- en sportvoorzieningen voor kinderen van 0 t/m 10 jaar 5 sportvoorziening voor jongeren van 10 t/m 18 jaar	8 x 90 5 x 100

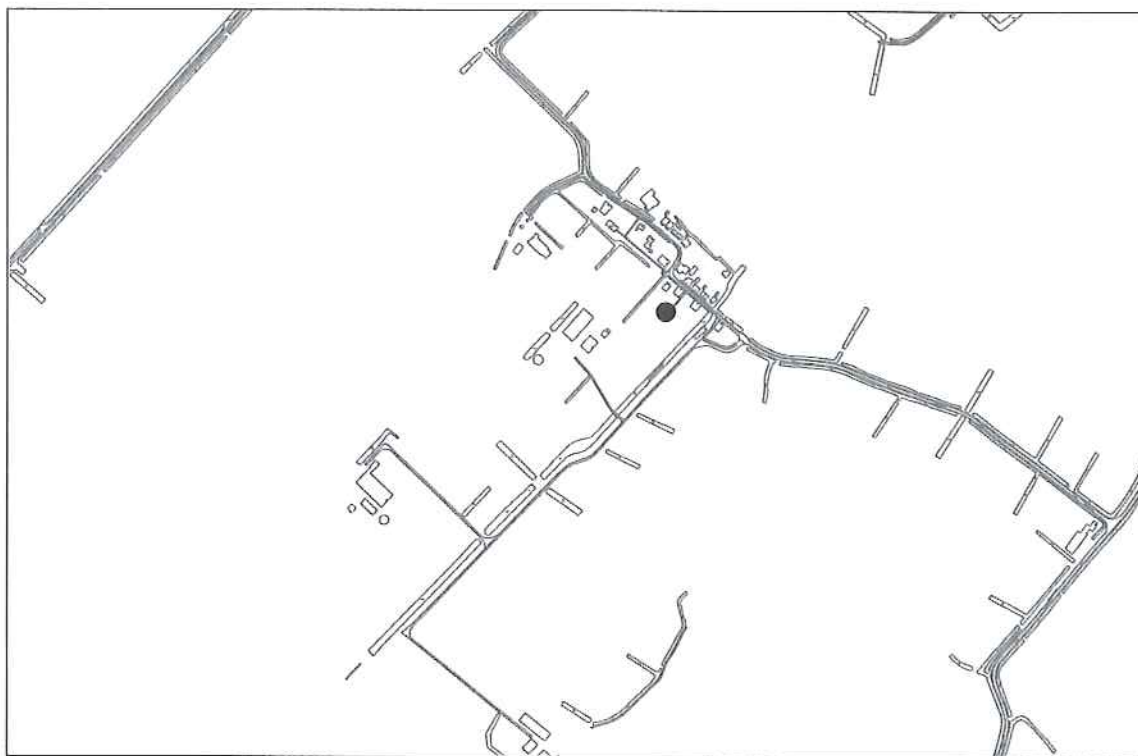
Als we het aantal bestaande speellocaties vergelijken met het aantal wenselijke speellocaties, dan komen deze aantallen voor de kleinere dorpen grotendeels overeen⁵. Dit betekent dat het aantal speel- en sportlocaties in de dorpen nagenoeg gelijk blijft. In Ten Boer blijft het aantal locaties weliswaar gelijk, maar de ligging en de inrichting van een groot aantal locaties zal veranderen. De locaties die alleen geschikt zijn voor de leeftijdsgroep 0 t/m 6 worden opgeheven (tenzij ze bij de peuterspeelzaal of de opvang liggen); de locaties voor de leeftijdsgroep 0 t/m 12 jaar worden ruim opgezet en liggen bij voorkeur bij de school en het dorpshuis; de trapveldjes voor de leeftijdsgroep 10 t/m 14 jaar worden nieuw aangelegd; en ook de sportvoorzieningen voor de leeftijdsgroep 14 t/m 18 worden nieuw aangelegd.

	AANTAL BESTAANDE SPEELLOCATIES	AANTAL BESTAANDE SPEELTOESTELLEN	AANTAL WENSELIJKE SPEEL- EN SPORT- LOCATIES	TOTAAL AANTAL NIEUW AAN TE LEGGEN OF OP TE HEFFEN LOCATIES
Lellens	1	6	1	0
Winneweer	1	10	1	0
Sint Annen	1	6	1	0
Woltersum	2	8	2	0
Garmerwolde	3	21	3	0
Thesinge	5	16	2	-3
Ten Post / Wittewierum	5	24	3	-2
Ten Boer	18	81	13	-5
Totaal	36	172	26	-

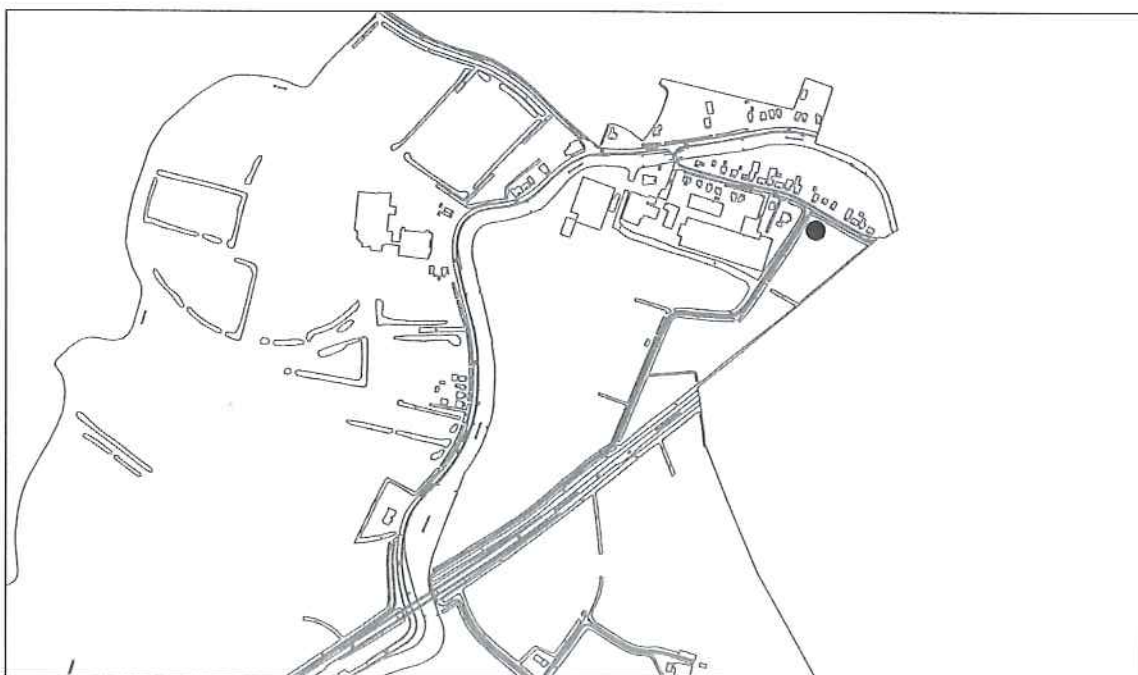
⁵) Aangezien in de inventarisatie van de bestaande speellocaties niet de sportvoorzieningen meegenomen zijn, is dit beeld niet helemaal correct.

Bijlage 4 Speelplekken in de gemeente Ten Boer

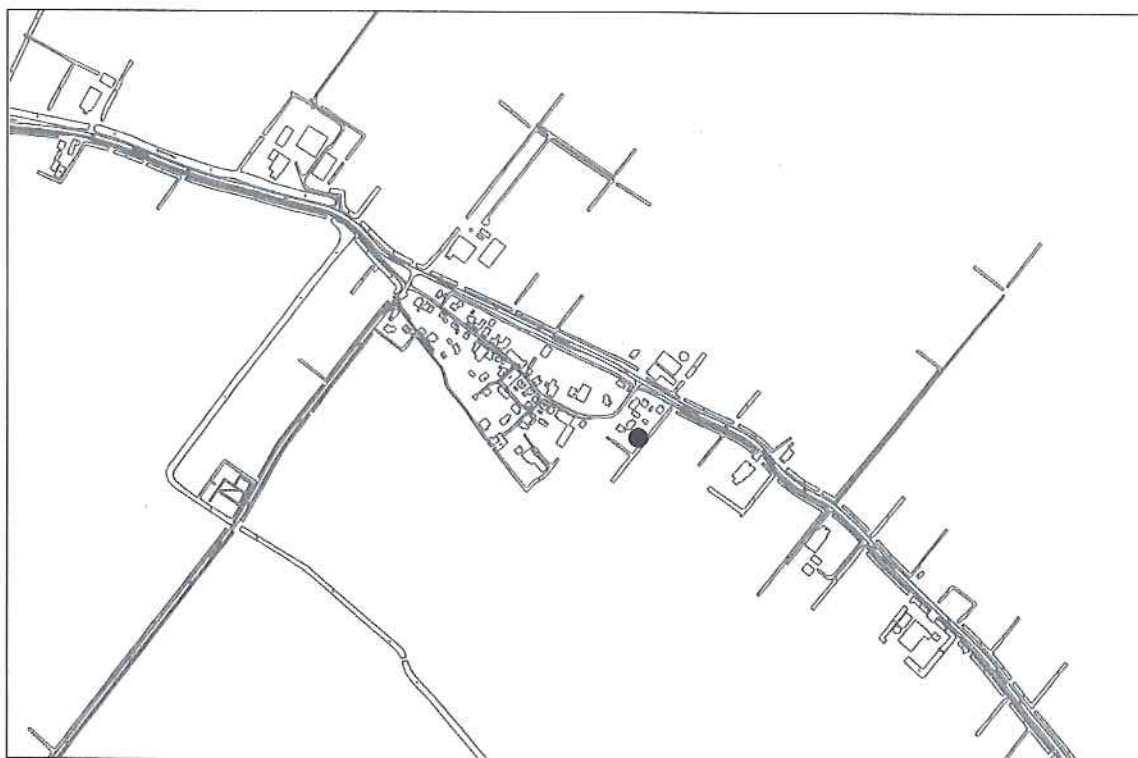
LELENS

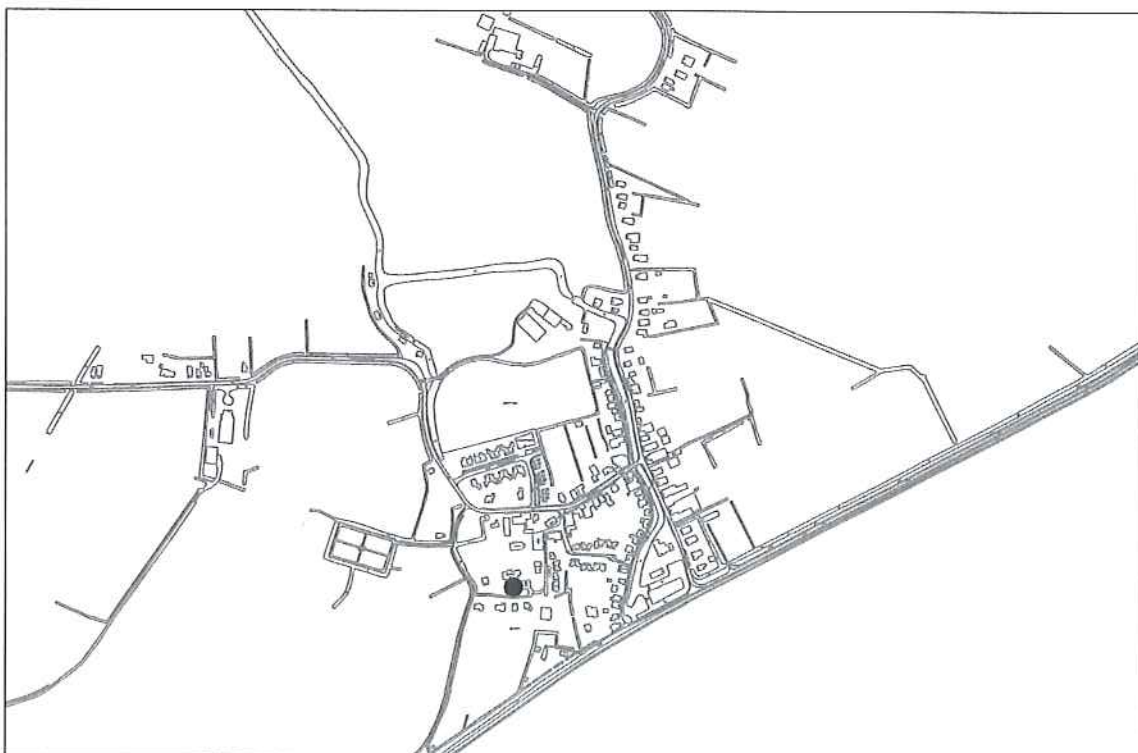
WINNEWEER

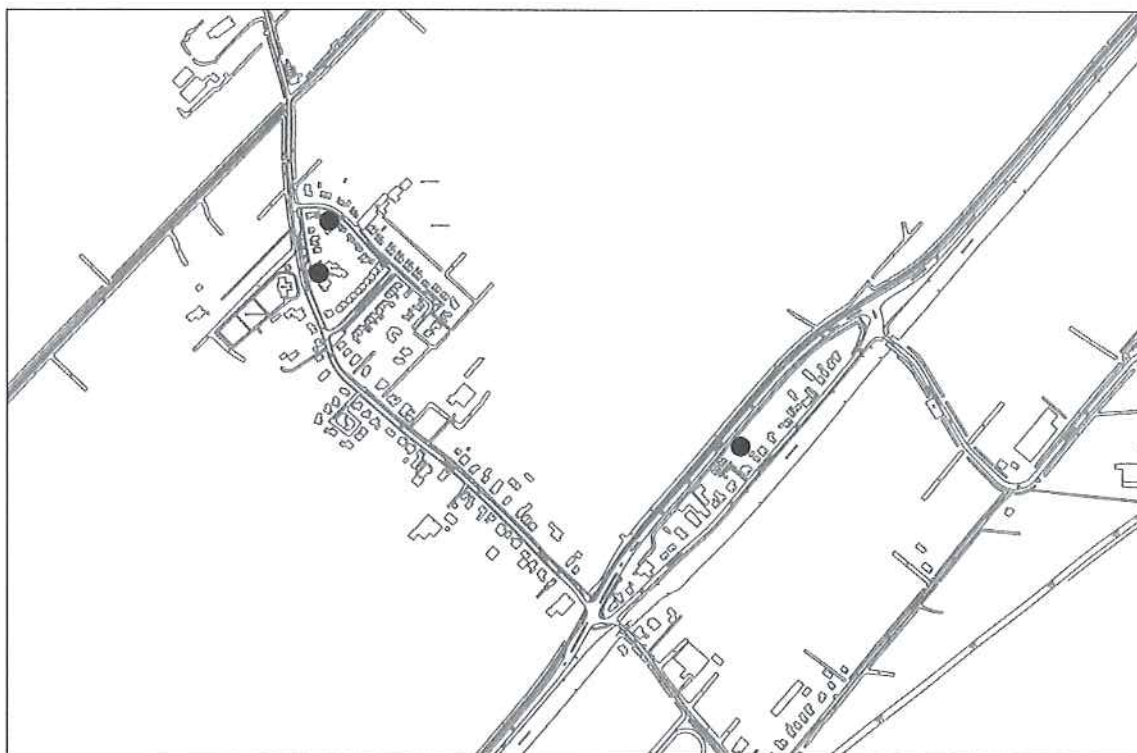
SINT ANNEN

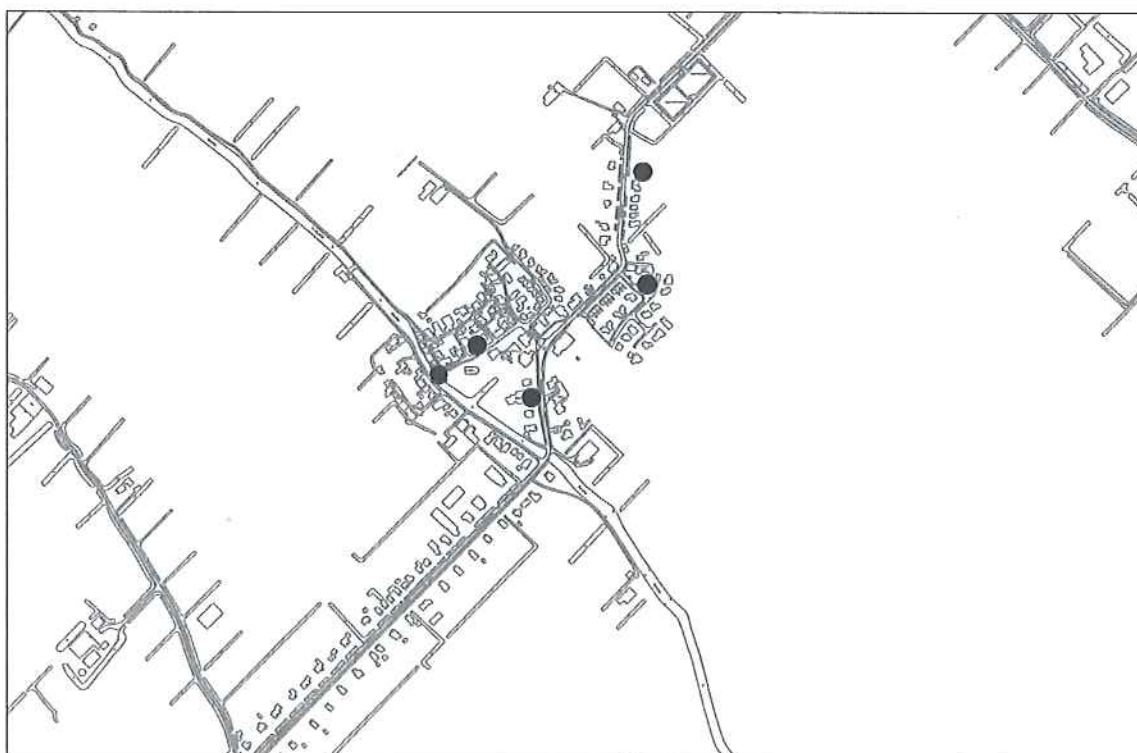
WOLTERSUM

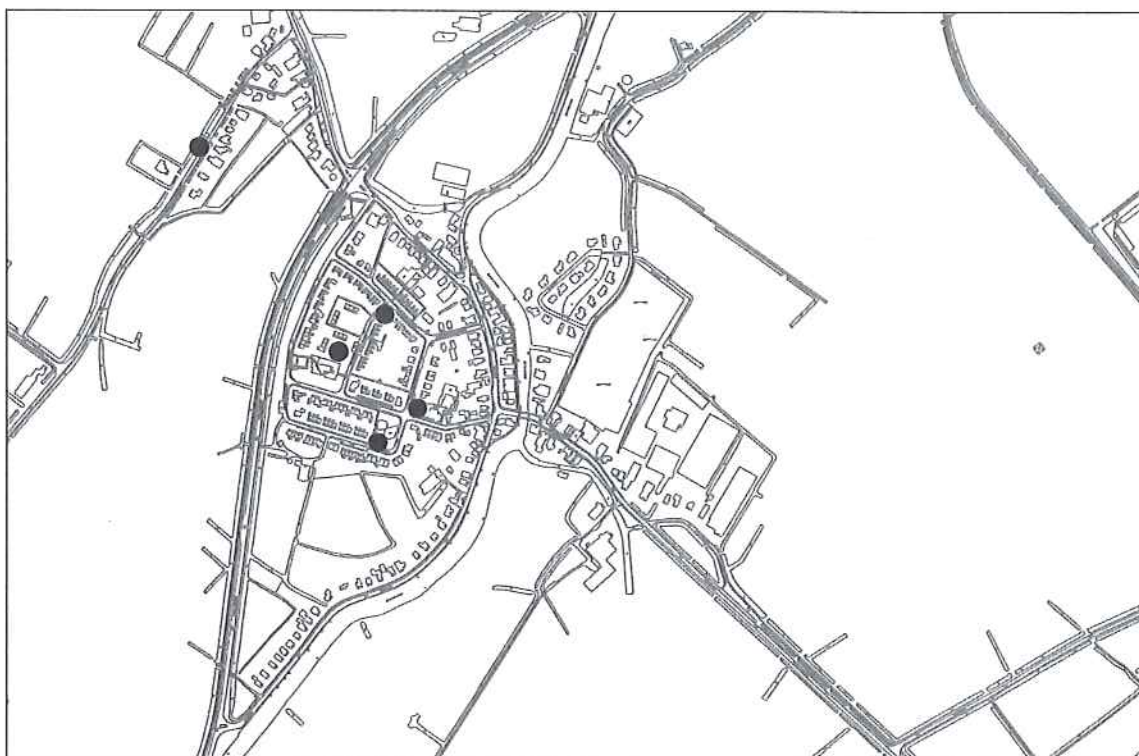
GARMERWOLDE

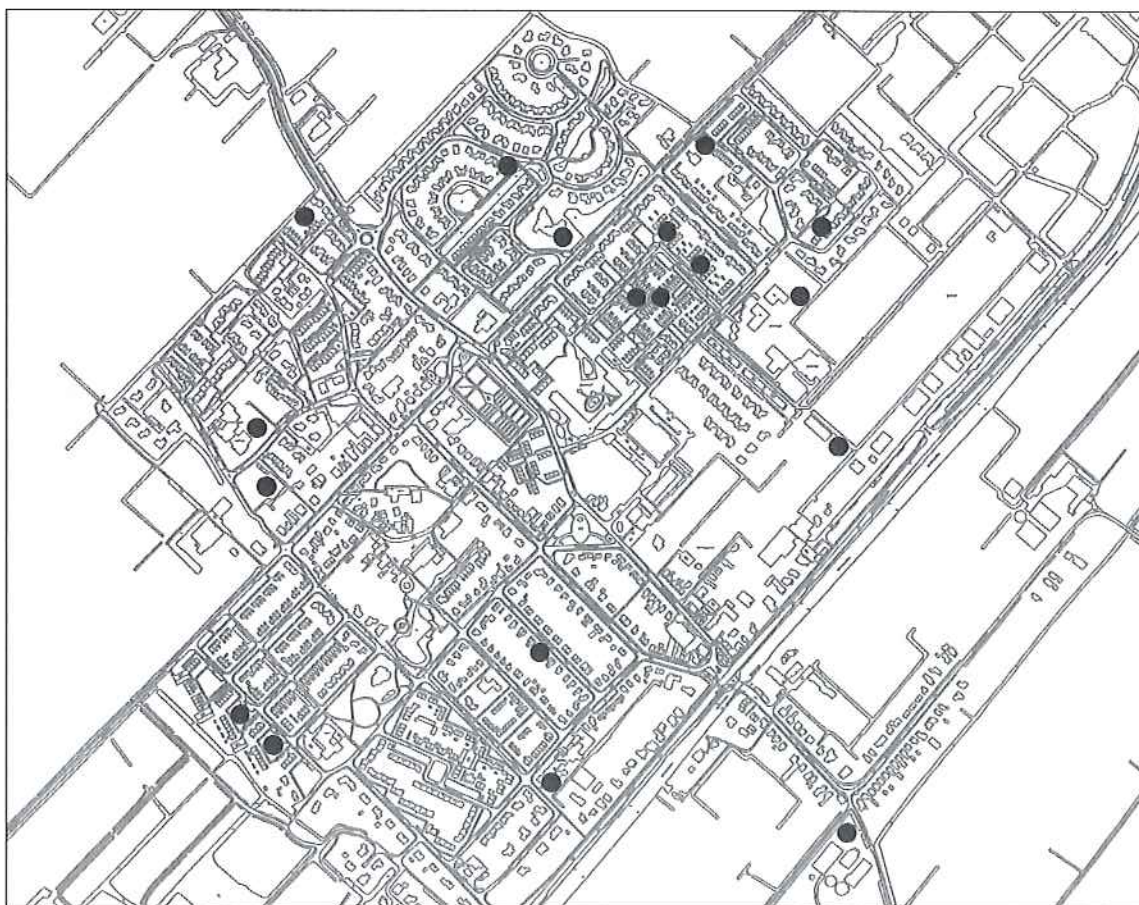
THESINGE

TEN POST / WITTEWIERUM

TEN BOER

Gemeente Ten Boer
Postbus 7
9790 AA Ten Boer
E-MAIL gemeente@tenboer.nl
TELEFOON 050 3028888